

● Det Fynske Kunstakademi

Rapport om status og fremtid

2007

Det Fynske Kunstakademi

Det Fynske Kunstakademi
Brandts Torv 1, 4.
Postboks 1213
5000 Odense C.
Telefon: 66111288
E-mail: info@detfynskekunstakademi.dk
Hjemmeside: www.detfynskekunstakademi.dk

Ansatte

Sanne Kofod Olsen, rektor

Administration

Lene Isager, sekretær

Jytte Weiss Jakobsen, sekretær og økonomi

Dan Jensen, pedel

Undervisning

Judith Hopf, lektor/billedbaseret praksis

Jakob Jakobsen, afdelingsleder/digitale medier, medl. af bestyrelsen

Jens Haaning, afdelingsleder/konceptuel baseret praksis

Kristine Kern, lærer/kunsthistorie & kunstteori

Bestyrelse

Dr. Phil Esther Nyholm, formand

Henrik Jørgensen, akademirådet

Poul William Falck, m.a. byrådet

Lykke Debois, Region Syddanmark

Benny Nybo, u.a. byrådet

Søren Mølgård, u.a. byrådet

Villy Petersen, u.a. dfk

Peter S. Meyer, direktør/Trapholt

Kristian Isager, arkitekt

Jakob Jakobsen afdelingsleder

Mia Helmer, studerende

Meri Gustafsson, studerende

Advisory Board

Olafur Ellasson

Jacob Fabricius

Gülsün Karamustafa

Lars Bang Larsen

Chus Martinez

Superflex

Rapport om Det Fynske Kunstakademis status og fremtid

Indholdsfortegnelse:

- 1. Resumé**
- 2. Nuværende status og situation for uddannelsen**
- 3. Sammenligninger med uddannelsesmæssige strukturer i Norden**
- 4. Hvorfor højere uddannelse**
- 5. Det Fynske Kunstakademi i fremtiden: vision**

Kap.1. Resumé

Det Fynske Kunstakademi ønsker med denne rapport, at pege på strukturelle problemer i akademiets nuværende status og eksistens i forhold til internationalisering af uddannelsen, samt på mulige løsninger for akademiets fremtidige eksistens som videregående eller højere uddannelsesinstitution.

Rapporten redegør for problemerne vedrørende det manglende statslige tilhørsforhold og anerkendelse under loven for kunstneriske uddannelser i Danmark.

Det Fynske Kunstakademi har pr. 15.7.2007 opnået et Erasmus Charter. Dette gør, at Det Fynske Kunstakademi i europæisk forstand gælder som højere uddannelse.

Center for Videregående Uddannelsers nye status i Danmark gør at Det Fynske Kunstakademis status forekommer paradoksal. Center for Videregående Uddannelser tildeler en professionsbachelor efter 2-3 års uddannelse. Det Fynske Kunstakademis uddannelsesstilbud kan ikke sammenlignes hermed (se side 16).

I de nordiske lande har man for flere år tilbage gennemgået en udvikling indenfor de kunstneriske uddannelser, således at man har integreret de kunstneriske uddannelser i højere uddannelsers regi. Nogle kunstakademier er lagt sammen med andre kunstneriske uddannelser som selvstændige institutioner, andre er som fakulteter indlemmet i universiteterne, mens andre igen er lagt under universitetet og fortsat som selvstændig enhed. (Se kapitel 3)

I Europæisk regi har man i nogle lande indført den såkaldte Bologna-model på de kunstneriske uddannelser. Bologna-modellen er en europæisk standardisering af den europæiske uddannelsesmodel, hvor man tilbyder en 3-årig bachelor og herefter en 2-årig master. Denne model er implementeret på de nordiske akademier, hvor man også har et tredje modul, som er et forskningsmodul.

Rapporten peger på en løsning der foreskriver at:

- 1) Vi integreres i loven for videregående kunstneriske uddannelser, således at Kulturministeriet påtager sig det uddannelsesmæssige ansvar.
- 2) Vi etableres som højere uddannelse, således at vi eksisterer på lige fod med internationale uddannelsesinstitutioner af samme art og uddannelser af samme længde.
- 3) Dette betinget af, at der arbejdes på en økonomisk struktur med nye indtægtsmuligheder og et opskrevet stats- og kommunalt tilskud, således at undervisningen (antallet af undervisningstimer) kan nå et tilstrækkeligt niveau.

Der er flere måder at gøre dette på. Først og fremmest vil det være hensigtsmæssigt at følge Bologna-aftalen, og herunder vil muligheden for to valg opstå:

- 1) Uddannelsen konverteres til en 3-årig BA uddannelse, der således vil være adgangsgivende til MA på internationale og nationale kunstakademier.
- 2) Uddannelsen konverteres til en 3-årig BA + 2-årig MA uddannelse. På MA niveau kan der f.eks. være to spor (ca. 20 studerende), samtidig med at det vil være muligt efter endt BA at søge videre på andre uddannelsesinstitutioner.

Rapporten henvender sig til tilskudsgiverne i Kulturministeriet og i Odense kommune, men vil også blive brugt til at synliggøre problemstillingen i det nationale kunstliv.

Kap. 2   Nuværende status og situation for uddannelsen

- 2.1.   Generelt: Fakta
- 2.2.   En kort udviklingshistorie
- 2.3.   Akademiets stillinger og ansatte
- 2.4.   Akademiets størrelse
- 2.5.   Akademiets organisering og indplacering i uddannelsessystemet

2.1. Generelt: Fakta

Det Fynske Kunstakademi er en 5-årig videregående uddannelse, der er SU-berettiget og har status som fuldtidsstudium.

Det Fynske Kunstakademi (DFK) får tilskud fra stat og kommune. DFK hører ikke under loven for videregående kunstneriske uddannelser i Danmark. Det Fynske Kunstakademi indgår endvidere ikke i rektorkollegiet (KUR) og står således uden for et officielt tilhørsforhold til nogen statslig instans. Eneste lov, der gælder for Det Fynske Kunstakademi, er Finansloven § 21.42.10 og defineres således under statslige tilskud med en kort beskrivelse af akademiets formål. DFK kom på Finansloven i 1988 under daværende rektor Bendt Veber. I den forbindelse blev uddannelsen SU berettiget og fik dermed status som længere videregående uddannelse.

Det Fynske Kunstakademis eksistens er på nuværende tidspunkt baseret på en begrænset økonomi, der kun med nød og næppe tillader, at man kan uddanne 60 studerende i et 5-årigt uddannelsesforløb som længere videregående uddannelse. Ansættelsesvilkår er generelt også præget af denne begrænsede økonomi og det er et faktum, at lønforholdene ikke lever op til almindelige overenskomstsmæssige retningslinier, som ellers følges i stat og kommune. Specifikt i forhold til pensionsordninger og forskellige løntillæg. Endvidere er ingen stillinger fuldtidsstillinger.

Det Fynske Kunstakademi har 60 studerende, hvilket er baseret på en tidligere fastsat normering. DFK har ingen fastsat økonomisk normering pr. studerende.

Det samlede tilskud i 2007 er beregnet til: 2.726.050,- kr.

(Beløbet suppleres af fonds- og sponsorindtægter)

Tilskud pr. studerende er ekskl. husleje: 45.435,- kr.

Det Fynske Kunstakademi har tre fagområder, som har udviklet sig fra tre traditionelle kunstformer maleri, skulptur og grafik til i dag at fokusere på nyere kunstformer: digitale medier, konceptuel baseret praksis og billedbaseret praksis. Til grund for dette er blandt andet, at Det Kongelige Danske Kunstakademi tilbyder undervisning i førstnævnte fagområder og har langt bedre faciliteter til dette, end man i dag har på Det Fynske Kunstakademi. Samtidig er det et eksplicit ønske på Det Fynske Kunstakademi at satse på nyere kunstområder, såsom digitale medier og konceptuel baseret praksis, samt en mere analytisk tilgang til maleriet, som det historisk set har konstitueret sig siden ca. 1960. Vi ønsker at fastholde og udvikle disse tre fagområder i fremtiden.

2.2. En kort udviklingshistorie

Det Fynske Kunstakademi blev grundlagt i 1944 og fungerede i mange år som lokal kunstskeole.

Siden akademiet kom på Finansloven i 1988 har akademiet udviklet sig hen imod en professionalisering som uddannelsesinstitution. Med rektor Jes Fomsgaard gennemgik akademiet en indholdsmæssig forandring og modernisering, idet man i årene gik bort fra klassiske og utidssvarende discipliner i kunstuddannelsen som croquistegning og andre basale indlæringsmoduler. Begrundelsen for dette var først og fremmest, at de fleste studerende, der kom ind på akademiet allerede havde gennemgået denne type undervisning i forberedelseskurserne til akademiet.

Med Jes Fomsgaard omdannedes også akademiets forankring fra lokal kunstskeole til national kunstskeole med bl.a. undervisere som ham selv og Sys Hindsbo, som er aktive og anerkendte kunstnere i det nationale kunstliv.

Jes Fomsgaard ansatte i sin rektorperiode bl.a. Peter Bonde og Jesper Christiansen som begge, efter et par år på Det Fynske Kunstakademi blev ansat som professorer på Det

Kongelige Danske Kunstakademi i København. Med Anja Frankes ansættelse indførte Jes Fomsgaard videokunst som uddannelseselement på skolen. Siden ansattes Søren Jensen, som senere blev skolens efterfølgende rektor.

Under rektor Søren Jensen fortsatte uddannelsens faglige udvikling og modernisering. Under Søren Jensen ansattes bl.a. Henrik B. Andersen og Lars Bent Petersen, som i dag er henholdsvis professorer og afdelingsleder på Det Kongelige Danske Kunstakademi. Desuden ansattes Anette Abrahamsson med stor undervisningserfaring fra Malmø Kunstakademi, som i Anette Abrahamssons ansættelsesperiode gennemgik en udvikling fra "høgskola" (videregående) til højere uddannelse med tilknytning til Lunds Universitet.

I 2005 ansattes cand.phil. og mag.art. i kunsthistorie Sanne Kofod Olsen som rektor, hvorved man for første gang ansatte en kunsthistoriker. Akademiet er nu i gang med yderligere at styrke sin faglige og internationale profil. Dette reflekteres i nuværende ansættelser af danske og udenlandske kunstnere, der primært har et internationalt virke. Pr. 1. 9. 2007 er følgende billedkunstnere ansat som afdelingsledere/lektor Judith Hopf, Jakob Jakobsen og Jens Haaning.

2.3. Akademiets stillinger og ansatte

Akademiet har følgende stillinger og ansatte. Ingen ansatte er fuldtidsansatte. Timenormeringen for de enkelte ansatte angives i procent:

Rektor (ca. 55 %)

Afdelingsleder 1 (ca. 40 %)

Afdelingsleder 2 (ca. 40 %)

Lektor 1 (ca. 66 %)

Lektor 2 (ca. 30 %)

Sekretær (ca. 80 %)

Sekretær/bogholderi (ca. 60 %)

Pedel (ca. 40 %)

Sammenlagt svarer det til 4,1 fuldtidsstilling for alle ansatte.

Ansættelsesforholdene for underviserne betyder at de, ulig andre uddannelsesinstitutioner ikke har indeholdt forskningstid, med undtagelse af den nyetablerede 66 % lektorstilling, som er en konvertering af en afdelingslederstilling til en lektorstilling. Det er dog en forudsætning for undervisernes ansættelse, at de sideløbende har et aktivt virke som kunstnere. Deres kunstneriske virke betragtes således som forskning.

Alligevel har man valgt at ansætte dem i åremålsstillinger af 6 års varighed for at sikre den faglige udvikling på akademiet og tilnærmelsesvis at give rimelige ansættelsesvilkår. Man har ligeledes valgt at have fire ansatte (hvoraf den ene er kunsthistoriker og underviser i kunsthistorie og kunstteori), for at sikre diversiteten i undervisningen og gøre det muligt for akademiet at have forskellige specialiserede fagområder. Rektor supplerer undervisningen i kunsthistorie, kunstteori og administrative samt fremtidsrettede moduler (eksempelvis fundraising o. lign).

Undervisningsstillinger udgør tilsammen et absolut minimumsbehov.

De administrative medarbejdere er ligeledes ikke fuldtidsansatte. Deres procentvis beregnede arbejdstid er baseret på minimumsbehov. Rektors stilling er delt mellem administration og undervisning. Rektor supplerer undervisning og er ligeledes studiekoordinator, foruden at have det overordnede administrative ansvar. Rektors stilling er også baseret på et minimumsbehov, idet akademiets økonomi heller ikke i det administrative felt ville kunne bære fuldtidsstillinger.

Ingen stillinger har tillæg af nogen art. Ingen stillinger har pensionstillæg pga. akademiets lave budget. Således er akademiet ikke i stand til at tilbyde løn og ansættelsesvilkår efter statens overenskomster som i stat og kommune.

2.4. Akademiets størrelse: antal studerende og økonomi

Akademiets størrelse er med sine 60 studerende sammenligneligt med størrelsen på andre provinsakademier i Norden. Det er karakteristisk for Skandinavien, at man har store akademier i hovedstæderne og mindre akademier i de større provinsbyer. Det er også karakteristisk for Skandinavien at akademierne i en europæisk målestok er langt mindre og samtidig mere elitære. Niveaueet på nye studerende er samtidig højt i en europæisk målestok. Det skyldes, at det i dag er meget udbredt, at studerende går på forberedende kurser især på højskoler, før de søger optagelse på akademierne.

Akademiets størrelse på 60 studerende er baseret på sikringen af det faglige miljø. Færre studerende kan betyde en dårlig social dynamik.

Økonomisk set er akademiet lille. De økonomiske tilskud fra henholdsvis stat og kommune beløber sig til ca. 2,7 millioner. Hertil kommer huslejen, der dækkes af kommunen og beløber sig til ca. 2,3 millioner (det præcise tal er ikke oplyst). Statstilskuddet er væsentligt stagneret i de sidste 8 år, idet det ikke reguleres løbende. Staten har pr. 1.1.2007 tillige overtaget det hidtil regulerede amtstilskud og samtidig nedsat amtstilskuddet fra 417.000 til 400.000.¹

Det kommunale tilskud er ligeledes formindsket af det faktum, at Det Fynske Kunstakademi fik inddraget 500 m² ved etableringen af mediemuseet på Brandts Klædefabrik i 2005. Da kommunen betaler akademiets husleje og drift, har dette ikke haft indflydelse på akademiets egentlige tilskud, men selvfølgelig betydet en væsentlig forringelse i forhold til plads.

---

¹ Amtstilskuddet ville i 2007, hvis reguleret have været på ca. 425.000,-

1.5. Akademiets organisering og indplacering i uddannelsessystemet

Styreform

Akademiet er en selvejende institution og styres af en bestyrelse og en af dem ansat rektor til at varetage den faglige og administrative ledelse. (Jf. Publikation om selvejende uddannelsesinstitutioner udgivet af undervisningsministeriet samt reviderede vedtægter for Det Fynske Kunstakademi).

Denne status er ikke ualmindelig for uddannelsesinstitutioner, idet en lang række videregående uddannelser har samme styrelse og flere højere uddannelser i stigende grad anbefales at få denne form for styrelse, frem for status som statsinstitution.

DFK er regnskabspligtig i forhold til staten og kommunen og følger statens regnskabsinstruks pga. den lovmæssige tilknytning til Kulturministeriet som tilskudsgiver.

Uddannelsesform

Det Fynske Kunstakademi tilbyder en længere videregående uddannelse (5-årig) og kan sidestilles med Det Jyske Kunstakademi (5-årig), Designskolen Kolding (5-årig) og Filmskolen (4-årig) teateruddannelsen i Århus og Odense (4-årige). Uddannelsen har ingen formel betegnelse. Som 5-årig uddannelse ligner den i sin længde og struktur den europæiske norm for højere uddannelse, som i stigende grad tilpasses Bologna-modellen (3+2) (Se side 3). Det Kongelige Danske Kunstakademi betegnes som højere uddannelse, hvilket er ensbetydende med, at det er en forskningsinstitution. Dette indskrives i professor-, afdelingsleder- og lektorstillingerne, der er ensbetydende med forskningsstillinger. Kunstakademier i andre lande har generelt status af højere uddannelser.

Der er dog ikke lærer- og forskningstimer nok på Det Fynske Kunstakademi til at kunne sammenligne sig med en højere uddannelse, selvom uddannelsen kvalitetsmæssig er høj. Til 60 studerende skønnes det, at der skal være minimum sammenlagt 5 fuldtidsstillinger, fordelt på professorer og lektorer.

At akademiets styreform ikke er unik ser man generelt på videregående uddannelsesinstitutioner i Danmark (f.eks. gymnasier, tekniske skoler, m.fl.).

Akademiets uddannelsesform er i høj grad unik, hvis man sammenligner med generelle tendenser i Europa og det faktum, at kunstuddannelsen i andre lande er defineret som højere uddannelse.

Kapitel 3

Sammenligninger med kunstuddannelser i Norden

3.1. Introduktion

3.2. Kunstuddannelse i Norden

3.1. Introduktion

Billedkunstuddannelsens karakter er yderst varieret i internationalt perspektiv. En højere billedkunstnerisk uddannelse varer typisk mellem 5 og 6 år. I visse tilfælde har man "mesterklasser", som er et 7. år, der anvendes i særlige tilfælde. Som regel dog hvis den studerende er meget talentfuld.

Eksempelvis har man i f.eks. Tyskland og Frankrig store kunsthøjskoler med et meget bredt optag. I Frankrig er der 57 højere uddannelser indenfor faget billedkunst, mens der i Tyskland er 20 institutioner, der optager et forskelligt antal elever. I England har man et delvist privatiseret uddannelsessystem, hvor uddannelser, der tilbyder 5-årige uddannelser af 3 + 2 år ligeledes er højere uddannelser.

En grundlæggende sammenligning med europæiske uddannelsessystemer er meget omfattende og vil ikke bidrage yderligere til det konkluderende faktum, at længere videregående kunstneriske uddannelser på 5 år eller derover på europæisk plan altid er højere uddannelser.

Derfor er det mest nærliggende, at sammenligne det kunstneriske uddannelsessystem i Danmark med tilsvarende system i Norge og Sverige, idet den samfundsmæssige såvel

som uddannelsesmæssige struktur er sammenlignelig i disse lande, og videregående uddannelser indtil videre drives med offentligt tilskud.

3.2. Kunstuddannelser i Norden

Kunstakademier i Sverige, Norge og Finland er alle højere uddannelser indenfor billedkunst og har i de seneste år indført Bologna-modellen. De er således 5-årige uddannelser.

I såvel Norge og Sverige har man forskoleordninger. Forskolerne tilbyder forløb af 1 til 2 års varighed og disse kurser er en betingelse, hvis man søger optagelse på et kunstakademi. Det er altså en slags forberedende uddannelse, der rettes mod de forskellige kunstneriske retninger.

Højere billedkunstuddannelser i Norden

Danmark

(antal indbyggere: ca. 5,4 million)

Det Kongelige Danske Kunstakademi: 180 studerende

Total: 180 studerende i billedkunst (fine arts)

Sverige

(antal indbyggere: ca. 9,1 million)

Kungl. Konsthogskolan i Stockholm: 230 studerende

(www.kkh.se)

Kunsthögskolan i Malmö (under Lunds Universitet): ca. 70 studerende (pr. 1.6.2007)

(www.khm.lu.se)

Kunsthögskolan i Valand (under Göteborg Universitet): 100 studerende

(www.valand.gu.se)

Konstfack – University College of Arts, Craft and Design: ca. 80 studerende

(www.konstfack.se)

Konsthögskolan i Umeå (under Umeå Universitet: 70 studerende)
(www.umu.se/art/)

Total: 550 studerende i billedkunst (fine arts)

Norge

(antal indbyggere: ca. 4,6 million)

Kunsthøgskolen i Oslo: 125 studerende (fine arts/billedkunst)

(www.khio.no)

Kunstakademiet i Trondheim (under Norges tekniske- og naturvidenskabelige universitet):
65 studerende

(www.kit.ntnu.no)

Kunstakademiet i Bergen: ca. 120 studerende

(www.khib.no)

Kunstakademiet i Tromsø (nyetableret): 15 studerende årligt (BA starter i efteråret 2007)

(www.hitos.no/afk/kunstakademiet)

Total: 355 studerende i billedkunst (fine arts)

Se normering for kunstuddannelser i Norge: bilag 2

Finland

(antal indbyggere: ca. 5,2 million)

Bildkonstakademin (KUVA): 260 studerende

(www.kuva.fi)

Total: 260 studerende i billedkunst (fine arts)

Kapitel 4

Hvorfor højere uddannelse?

4.1. Introduktion

4.2. Uddannelsesform: Hvorfor højere uddannelse? Og hvorfor loven om videregående kunstneriske uddannelser? International profilering

4.3. Styreform

4.1. Introduktion

Som det fremgår af denne rapport er der få uddannelsespladser indenfor billedkunstområdet i Danmark. I sammenligning med Norge og Sverige er der usædvanligt få. Der har i mange år i Danmark hersket en konsensus om, at der kun er behov for én højere uddannelse indenfor billedkunst. Og sådan er realiteten: én højere uddannelsesinstitution med 180 studerende (Det Kongelige Danske Kunstakademi). Det er svært at se fordelene i dette. Dels har der i mange år manglet konkurrerende og faglig udfordring på kunstuddannelsesområdet og dels forekommer det lave uddannelsesantal overraskende i et samfund, der efterlyser innovation og kreativt potentiale. Netop det vi uddanner til og disciplinerer i på de billedkunstneriske uddannelser, hvor det netop er den skabende kunst, som er i fokus.

På Det Fynske Kunstakademi ønsker vi at etablere et uddannelsesmæssigt alternativ til den statslige monopolisering af den højere uddannelse. Enten ved at gøre uddannelsen både højere og statslig eller blot ved at gøre den højere, men bevare den nuværende status som selvejende institution.

Det kræver dog under alle omstændigheder et statsligt indgreb. Hvis akademiet skal være en højere uddannelse skal antallet af undervisningstimer optimeres og dette vil i første omgang kræve et forøget statsligt tilskud til den basale undervisning på akademiet, for at kunne kvalificere DFK fagligt til at være en højere uddannelse. Dette kan være forbundet med indlemmelsen i loven om kunstneriske uddannelser i Danmark for at sikre et statsligt

opsyn med uddannelsesniveaueu som sådan. Institutionen skal modtage over 50 % i statstilskud for at kunne anmode om indlemmelse i loven.

At bevare DFK som selvejende institution er fortsat en mulighed. Man kan her sammenligne med landets skoler og gymnasier, som enten er statslige eller selvejende. Generelle lovgivninger på skole- og gymnasieområdet findes under undervisningsministeriet. Det må derfor være muligt at overføre til det højere uddannelsessystem.

Herunder følger skitsering af faktiske forhold samt strukturelle, uddannelsesmæssige og økonomiske forslag til Det Fynske Kunstakademi i fremtiden som højere uddannelse.

4.2. Uddannelsesform

Hvorfor højere uddannelse?

Med udgangspunkt i akademiet nuværende struktur er svaret enkelt. Fordi billedkunstuddannelsen i resten af verden af 5 eller 6 års varighed er højere uddannelser. På nuværende tidspunkt er uddannelsens status som længere videregående uddannelse et problem, fordi denne uddannelsesbetegnelse er usammenlignelig med f.eks. europæiske og nordiske institutioner.

Der eksisterer to former for uddannelser i Norden. Kunstakademierne som alle er højere uddannelser og polytekniske læreanstalter som tilbyder ca. 2-3 årige forløb inden for f.eks. billedkunstens område, hvor også andre praksisser kan være integreret. De polytekniske skoler fokuserer på håndværksbaserede praksisser og er sammenlignelige med tekniske skoler eller Center for Videregående Uddannelsers centrene i Danmark, som i dag, i enkelte tilfælde, tilbyder en professionsbachelor i bl.a. billedkunst i et 3-årigt forløb. Uddannelse på polytekniske skoler kan fungere som forberedende.

Uddannelsen på Det Fynske Kunstakademi er ikke sammenlignelig med uddannelsen som professionsbachelor på Center for Videregående Uddannelse. På Det Fynske Kunstakademi er uddannelsen langt mere specialiseret, idet der er tale om en 5-årig uddannelse, som på ingen måde kan betragtes som forberedende, idet 5 års statens uddannelsesstøtte dækker et helt uddannelsesforløb. Derimod kan Center for Videregående Uddannelse betragtes som delvist forberedende på samme måde som

kunsthøjskolerne eller de nye Billedkunstneriskgrundkursus skoler, der nu dukker op over hele landet, kan betragtes som forberedende på lige fod med de specialiserede højskoler og forskolerne i Norge og Sverige.

Kunstuddannelsen på Det Fynske Kunstakademi er på samme måde som den 5-årige uddannelse på Det Jyske Kunstakademi adgangsgivende til den professionelle kunstverden. Studerende kan opnå tilskudsmidler og legater fra de offentlige fonde og har mulighed for medlemskab af kunstnersamfundet, Akademirådet udvalg, BKF, UKK og andre officielle organer indenfor fagområdet billedkunst.

Som 5-årig uddannelse er den sammenlignelig med internationale uddannelser på højere niveau.

Hvorfor loven for videregående kunstneriske uddannelser?

Vejen mod en status som højere uddannelse kan ikke gå uden om implementering i loven for kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet.

Loven kræver, at mere en 50 % af tilskuddet skal komme fra staten. Det gør det ikke nu, men status som højere uddannelse vil også kræve en tilskudsmæssig opskrivning, idet undervisningstimetallet skal optimeres.

Et større statsligt tilskud vil naturligvis betyde en tættere tilknytning til staten og en form for selvforpligtigelse i forhold til regler for kunstneriske uddannelser.

Det Fynske Kunstakademi er indstillet på den forpligtigelse en tættere tilknytning til staten betyder.

Vi mener endvidere, at det er en forudsætning for at drive en statsstøttet uddannelse, at der er et vist regelsæt at forholde sig til for at opretholde den faglige kvalitet.

International profilering

I arbejdet med en international profilering er Det Fynske Kunstakademi stødt ind i det problem, at vi ikke kan være med pga. vores uddannelsesmæssige status. Vi kan ikke indgå i den europæiske Bologna proces. Bologna processen stræber mod en ensartethed

for kunstneriske uddannelser, således at mobiliteten mellem de enkelte landes uddannelsesinstitutioner kan styrkes. Bologna-modellen for uddannelse er en 3 + 2 model delt op på en bachelor og en master. Man kan således både tilbyde studerende en bachelorgrad og efterfølgende en mastergrad, hvis den studerende søger ind på denne overbygning. Det betyder også, at studerende kan tage en bachelorgrad det ene sted og en mastergrad et andet sted. Uanset om Bologna-modellen introduceres på uddannelsen eller ej, vil status som højere uddannelse gøre det muligt at indgå i europæiske uddannelsessystemer uden de nuværende problemer.

Det Fynske Kunstakademi er lige blevet tildelt et Erasmus Charter, et certifikat der gør det muligt at indgå i Erasmusprogrammer på europæisk plan. Erasmus er EUs uddannelsesprogram for højere uddannelser. Chartret stadfæster os som højere uddannelse på Europæisk plan.

4.3. Styreform

Det Fynske Kunstakademi er på nuværende tidspunkt en selvejende institution. Det kan den blive ved med at være alt efter i hvilken retning institutionen bevæger sig i fremtiden.

Opretholdes Det Fynske Kunstakademi som selvstændig institution bør status som selvejende uddannelsesinstitution opretholdes. I de seneste år har uddannelsesinstitutioner under Videnskabsministeriet (f.eks. DTU) og Undervisningsministeriet (f.eks. Center for Videregående Uddannelser) fået status som selvejende institutioner. Dette er en fordel, hvis man ønsker at drive uddannelsesinstitutionen som en virksomhed med indtægter fra fonde, stat og kommune. Uddannelsesinstitutionen vil således fortsat have lov til at drive indtægtsbaseret virksomhed og således være i stand til at supplere de offentlige tilskud med private midler.

Går udviklingen i retning af sammenlægninger med andre institutioner i statsligt regi, vil det muligvis indbefatte at uddannelsen omdannes til statsinstitution. Dette er på nuværende tidspunkt ikke på tale og ikke en udvikling Det Fynske Kunstakademi umiddelbart kan præge.

Kapitel 5

Det Fynske Kunstakademi i fremtiden: vision

- 5.1. introduktion**
- 5.2. Uddannelsens opbygning**
- 5.3. Nye muligheder**
- 5.4. Organisation: ansatte**
- 5.5. Faglige satsningsområder**
- 5.6. Økonomi**

5.1. Introduktion

Det Fynske Kunstakademis vision er at blive et af de bedste kunstakademier i Europa og gå foran i forhold til fornyelse af kunstuddannelsen generelt.

Denne vision er trods et beskedent budget og begrænsede ressourcer realistisk med den forudsætning at der tilføres midler i størrelsesordenen 1,5-2 millioner. Vi har også til trods for omstændighederne igangsat denne proces og kan allerede mærke den internationale opmærksomhed på dette udviklingsprojekt.

Vi har i de sidste par år opbygget et godt internationalt netværk og har god kontakt til udenlandske institutioner, som for eksempel Akademie für Bildende Kunst i Wien, med hvem vi har en udvekslingsaftale, Kunstakademiet i München, Kunstakademiet i Lodz, m.fl. Det, der primært forhindrer et tilskudsgivet integreret samarbejde med udenlandske institutioner, er vores uddannelsesmæssige status, selvom det dog er muligt at få samarbejdsaftaler, som ofte er baseret på akademiets underviseres kvaliteter.

5.2. Uddannelsens opbygning

Vi har i 2006 introduceret en horisontal uddannelsesstruktur, hvor de studerende frit kan bevæge sig mellem de forskellige specialiserede områder. Dette mener vi er bedst for de studerendes kunstneriske mobilitet. De bør ikke være begrænset til at arbejde indenfor et område, men kan samtidig vælge en specialisering inden for et bestemt område.

Det Fynske Kunstakademi har tre fagområder: billedbaseret praksis (maleri, tegning, installation, m.v.); digitale medier (video, internetbaseret kunst, m.v.) og konceptuel baseret praksis (indholdsbaseret kunst i frit valgt medie). Disse tre fagområder er nyere kunstpraksisområder og er valgt, fordi de supplerer hinanden indholdsmæssigt. Klassiske discipliner kan vælges ud fra indholdsmæssige og formelle overvejelser om værkets udtryk.

Desuden vægtes kunstteori og kunsthistorie som et supplerende fagområde, som man dog ikke kan specialisere sig i.

Man kan tage eksamen i såvel kunsthistorie som kunstteori.

Det Fynske Kunstakademi ønsker i fremtiden at styrke disse tre felter samt det kunstteoretiske område.

5.3. Nye muligheder

Det Fynske Kunstakademi ønsker i fremtiden at oprette en overbygning for kunstnere og kunsthistorikere i kuratering. Kuratering kan blive akademiets 4. fagområde på master-niveau. Kunsthistorikere og kunstnere med en bachelor skal kunne vælge dette modul, som i bedste fald vil blive til i samarbejde med Kunsthallen Brandts og Syddansk Universitet. Der findes ikke en uddannelse i kuratering i Danmark. Dette uddannelseselement findes i dag i flere andre lande.

De valgte fagområder er områder, der primært kræver tekniske faciliteter og rum til opbygning og eksperimentering. DFK mener ikke, at flere områder er nødvendige for at skabe et godt fagligt miljø, så længe vi er opsøgende i forhold til samarbejde med andre institutioner i og udenfor Danmark. Dog skal det ses som en grundlæggende model med en indbygget fleksibilitet og mulighed for udvikling.

For eksempel vil samarbejdet med andre kunstuddannelser indenfor andre kunstarter være en mulighed. Her tænkes specifikt på de lokale uddannelsesinstitutioner: Odense Teaters Skuespilskole og Det Fynske Musikkonservatorium. Det vil være interessant at se på de tværkunstneriske berøringsflader for at se, om der kan opbygges

uddannelsesmoduler i disse tværflader. Indenfor billedkunst er der mange tværkunstneriske initiativer. Aktuelt kan nævnes performancekunst og lydkunst, som ligger i tværflader mellem henholdsvis teater og musik.

5.5. Organisation: ansatte

Den følgende organisationsmodel tager udgangspunkt i Det Fynske Kunstakademis status som selvejende institution, der ledes af en bestyrelse og en af bestyrelsen valgt rektor.

For at sikre og hæve det faglige niveau og formelt set ligestille os med tilsvarende institutioner bør der minimum være 4-6 fuldtidsansættelser inden for de satte mål. Dette gælder, hvis man tilstræber en BA + MA model (3+2).

De tre eksisterende åremålsstillinger skal opskrives til fuldtidsstillinger med indeholdt forskningstid. I tilfældet af, at uddannelsen får status som højere uddannelse bør mindst to af disse være professorstillinger. De øvrige kan være lektorstillinger. Derudover bør stillingen i kunstteori og kunsthistorie opskrives til en fuldtidsstilling (fra nu 30 %) som lektor eller adjunkt, idet den kombineres med en funktion som for eksempel international koordinator. Endvidere bør der oprettes en fuldtids teknisk stilling inden for teknologi, dvs. software, hardware, programmer, programmering, m.v.

En sjette fuldtidsstilling kan oprettes i tilfælde af, at man satser på oprettelse af kurateringsprogrammet.

Endvidere bør undervisning og administration styrkes ved at rektor bliver fuldtidsansat (mod nu 60 %) og det teknisk administrative personale ligeledes fuldtids og deltidsansættes. Dertil kommer, at ansættelsesvilkårene forbedres, således at de lever op til almindelige overenskomstmæssige krav i stat og kommune.

5.6. Faglige satsningsområder

Der satses på følgende områder:

- Billedbaseret praksis (professor/lektor)
- digitale medier (professor + adjunkt/lektor i IT)
- konceptuel baseret praksis (professor)

- kuratering/kreativ produktion (adjunkt/lektor)
- kunstteori og kunsthistorie (adjunkt/lektor)
-

Jf. Handlingsplan 2006-2011 for visionsarbejdet.

5.7. Økonomi

Beregninger er primært foretaget i forhold til undervisning. Der skal endvidere tilføres midler til den basale drift af akademiet. Dog skal administrative udgifter og driftsomkostninger holdes på et minimum. Det er i særdeleshed i forhold til nyanskaffelser og særlige projekter, at det er muligt at skaffe private midler fra fonde og sponsorer. Fundraising vil være indskrevet i stillingsstrukturen.

Der er andre indtægtsmuligheder for DFK, som det vil blive muligt at opdyrke i tilfælde af et forøget timetal til undervisere samt rektor, som således har forøget mulighed for at påtage sig denne form for administrative opgaver.

Med nuværende erfaring skønnes det, at der med en forøget indsats kan fundraises og tjenes hen ved 0,5 til 1 million årligt.

Se vedlagte bilag

Det Fynske Kunstakademi,
Brandts Torv 1,4. postboks 1213
5000 Odense C.
Tlf: +45 66111288
info@detfynskekunstakademi.dk
www.detfynskekunstakademi.dk

